

महासंचालक, अॅन्टी करप्शन ब्यूरो, महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड
पदांना अपंगाचे आरक्षण लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन निर्णय: ओसीबी ०५०४/प्र.क्र.२१५/ पोल-२
मंत्रालय, मुंबई -४०००३२, दिनांक : २० जानेवारी, २००६

- संदर्भ : १) अपंग व्यक्ती (समाध संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५,
२) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि. क्र.एसआरव्ही १०९८/प्र.क्र.१२/१६-अ/, दि.२ मे, १९९८
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्र.अपंग २००२/प्र.क्र.३३६/सुधार-३, दि.९.१०.२००३
४) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि. क्र.अपंग १००३/ प्र.क्र.१२०/२००३/१९६३, दि.१५.५.०४

प्रस्तावना :- अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण)
अधिनियम, १९९५ (१९९६ चा क्रमांक १) अन्वये शासकीय सेवेतील सरळ सेवा भरतीने येणा-या
पदांसाठी, अंध, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तींसाठी ३ % आरक्षण ठेवणे
आवश्यक आहे. त्यानुसार महासंचालक, अॅ.क.ब्यूरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या
आस्थापनेवरील व त्यांच्या अधिपत्याखालील गट-अ ते गट-ड पदांना अंध, कर्णबधीर व
अस्थिव्यंग या व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तींसाठी प्रत्येकी १ % प्रमाणे (एकूण ३ % इतके) अपंग
आरक्षण विहित करण्याचा प्रस्ताव तज्ञ समितीसमोर सादर करण्यात आला होता.

शासन निर्णय :- या शासन निर्णयान्वये, तज्ञ समितीने शिफारस केल्यानुसार सोबतच्या
विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे महासंचालक, अॅ.क.ब्यूरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या
आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड मधील संबंधित पदांना अंध, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या
व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तींसाठी प्रत्येक अपंग प्रवर्गात १ % प्रमाणे अपंग आरक्षण विहित करण्यात
येत आहे.

२. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ च्या कलम २ (टी) नुसार सदर आरक्षणासाठी अपंग उमेदवारांचे अपंगत्व किमान ४० % असणे आवश्यक आहे.

३. सदर आदेश अपंग आरक्षणासाठी नियुक्त केलेली तशसमिती, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग तसेच सामान्य प्रशासन विभाग यांच्या शिफारशीनुसार / सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्रशांत सावणीकर)

कक्ष अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे सचिव
मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव
मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
मा.मंत्री राज्यमंत्री (गृह) यांचे स्वीय सहायक
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने)
पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
महासंचालक, अ.क.ब्युरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
नशालेखापाल (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निव्वली लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
सामान्य प्रशासन विभाग (कार्यासन-१६ अ), मंत्रालय, मुंबई
सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग (कार्यासन सुधार-३)
मंत्रालय, मुंबई-३

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

सह सचिव / डा. सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवडनस्ती, पोल-२

शासन निर्णय क्र.असीबी ०५०४/ प्र.क्र.२१५/पोल-२

दि.२० जानेवारी २००६ सोबतचे विवरणपत्र

महासंचालक अ.क.ब्युरो,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते ड च्या पदांना अपंगासाठी ३ % आरक्षण लागू करण्याबाबत.

अ.क्र.	पदनाम	३ % अपंग आरक्षणानुसार लागू असलेले आरक्षण			अभिप्राय
		अंध (अल्पदृष्टी/ दृष्टीक्षमता)	कर्णबधिर / अंशिक कर्णबधिर	अस्थिरवर्ण/ एक हात किंवा पांयांने अपंग	
१	महासंचालक	अपात्र	अपात्र	अपात्र	पद पोलीस बिभागातून प्रति नियुक्तीने भरण्यात येते. सदरचे अधिकारी ठराविक कार्यकालावधीनंतर पोलीस दलात प्रत्यापित होतात या अधिकाऱ्यांना विशेष प्रशिक्षण दिले जाते व ब्युरोचे काम हे संबंदनशील असून भ्रष्टाचाराला आळा घालणे हे प्रमुख काम आहे. ही पदे गणधेशधारी असल्याने आरक्षणातून सूट देण्यात आली.
२	अपर पो.महासंचालक	--"--	--"--	--"--	--"--
३	सह.पोआ/ विप्रामनि	--"--	--"--	--"--	--"--
४	अपर पोआ/पो.उ.म.नि.	--"--	--"--	--"--	--"--
५	पो.उ.आ. /पो.अ.	--"--	--"--	--"--	--"--
६	अपर पो.अ.	--"--	--"--	--"--	--"--

७	पो.उ.अ.	--"	--"	--"	--"
८	पो.नि.	--"	--"	--"	--"
९	सहा. पो.उ.नि.	--"	--"	--"	--"
१०	पो.हवा	--"	--"	--"	--"
११	पो.नाईक	--"	--"	--"	--"
१२	पो.शिपाई	--"	--"	--"	--"
१३	रेडीओ तांत्रिक	--"	--"	--"	--"
१४	उपसंचालक (वने)	--"	--"	--"	--"
१५	उपसंचालक (सा.बा.वि.)	PS	PD	OL/OA	
१६	उपसंचालक (महसूल)	--"	--"	--"	--"
१७	--" (विक्रीकर)	--"	--"	--"	--"
१८	निवडश्रेणी पो.अभियोक्ता	--"	--"	--"	--"
१९	वरिष्ठ कार्यालय अधिक्षक				पद पोलीस महासंचालक कार्यालयाकडून प्रतिनियुक्तीने भरले जात असल्याने त्या कार्यालयाने निरर्घीत केल्या- नुसार अपंगासाठी सुयोग्य पद ठेवण्यात यावीत.
२०	महासंचालक स्वीय सहाय्यक				--"
२१	प्रमुख लिपिक				--"
२२	वरिष्ठ श्रेणी लिपिक				--"
२३	कनिष्ठ श्रेणी लिपिक				--"
२४	लिपिक / टंकलेखक				--"
२५	उच्च श्रेणी लघुलेखक				--"

२६	निम्नश्रेणी लघुलेखक				--"---
२७	लेखा परिष्कारक	PS	PD	OL/OM	
२८	कनिष्ठ अभियंता	LV			
२९	चपराशी / नाईक / हवालदार (मंत्रालयान कर्मचारी)	आंशिक अंध / अल्पदृष्टी LV/PS	आंशिक कर्णबधिर / कर्णबधीर PD/D	अपात्र	
३०	सफाईगार	LV	अपात्र	अपात्र	

अहवालातील संक्षिप्त नोंदीचे पूर्ण स्वरूप

BL : Both Legs affected
 BA : Both Arms affected
 BLA: Both Arms and Legs affected
 OL : One Leg affected
 MW : Muscular Weakness
 B : Total Blind
 LV : Low Vision
 D : Total Deaf
 PD : Paartially Deaf
 BH : Shifted Back Hip

----- XX -----